

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

28. september 2018

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 490 (Alm. del) af 23. august 2018 stillet efter ønske fra Finansudvalget

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for konsekvenserne af at afskaffe integrationsydelsen, kontanthjælpsloftet, førtidspensions- og fleksjobreformen samt 225-timers reglen? Herunder bedes ministeren oplyse de provenumæssige konsekvenser for hvert år i perioden 2019-2025, samt varigt, for hvert enkelt tiltag.

Svar

I nærværende svar redegøres for de økonomiske konsekvenser, herunder forudsætninger om arbejdsudbud, ved afskaffelse af hhv. integrationsydelse, kontanthjælpsloft, 225-timersregel og reform af førtidspension og fleksjob. Der er ikke taget højde for eventuelt samspil ved afskaffelse af alle fire elementer samtidig og samspillet til andre reformer.

Integrationsydelse

I dag er integrationsydelsen for personer med ophold i riget i mindre end 7 år inden for de seneste 8 år, som derfor ikke har ret til kontant- eller uddannelseshjælp, men som i øvrigt opfylder betingelserne for hjælp efter lov om aktiv socialpolitik. Med *Aftale om lavere skat på arbejdsindkomst og større fradrag for pensionsindbetalinger* af februar 2018 udvides målgruppen for integrationsydelsen. Fra 1. januar 2019 skærpes opholdskravet for ret til kontant- eller uddannelseshjælp til 9 år inden for de seneste 10 år, og der indføres et supplerende krav om beskæftigelse på mindst 2½ år inden for de seneste 10 år. Herudover indføres et krav om ophold i riget eller et andet EU/EØS-land i 7 år inden for de seneste 8 år for ret til arbejdsløshedsdagpenge. Desuden vil personer, der i dag modtager fuld ressourceforløbsydelse under ressourceforløb, ledighedsydelse og fleksløntilskud, fra 1. januar 2020 modtage ydelserne på integrationsydelsesniveau, hvis de ikke opfylder et krav om ophold i riget på 7 år inden for de seneste 8 år.

Afskaffelse af integrationsydelsen med en tilbagerulning af ovenstående regler skønnes dette at medføre et mindreprovenu efter skat, tilbageløb og adfærd på ca. 700 mio. kr. i 2019 faldende til ca. 500 mio. kr. i 2025, *jf. tabel 1*. Heri er indregnet, at afskaffelsen skønnes at reducere arbejdsudbuddet med mellem 1.100 og 1.300 fuldtids-personer årligt. Det bemærkes, at der ikke er taget højde for, at integrationsydelsen kan have medvirket til at reducere indvandringen til Danmark.

Tabel 1

Konsekvenser ved afskaffelse af hhv. integrationsydelse, kontanthjælpsloft, 225-timersregel og reform af førtidspension og fleksjob

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Varigt
Umiddelbart mindreprovenu før skat, tilbageløb og adfærd (2018-niveau)								
<i>Integrationsydelse</i>	800	800	800	700	700	600	600	-
<i>Kontanthjælpsloft</i>	400	400	400	400	400	400	400	400
<i>225-timersregel</i>	200	200	200	200	200	200	200	200
<i>Reform af førtidspension og fleksjob</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
Mindreprovenu efter skat, tilbageløb og adfærd, mio. kr. (2018-niveau)								
<i>Integrationsydelse</i>	700	700	700	700	600	600	500	-
<i>Kontanthjælpsloft</i>	400	400	400	400	400	400	400	400
<i>225-timersregel</i>	100	100	100	100	100	100	100	100
<i>Reform af førtidspension og fleksjob</i>	1.400	1.700	2.000	2.300	2.800	3.000	3.200	4.400
Arbejdsudbud, fuldtids-personer								
<i>Integrationsydelse</i>	-1.200	-1.300	-1.400	-1.300	-1.200	-1.100	-1.100	-
<i>Kontanthjælpsloft</i>	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500
<i>225-timersregel</i>	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200
<i>Reform af førtidspension og fleksjob</i>	-2.100	-2.400	-2.700	-3.000	-3.200	-3.400	-3.500	-4.500

Anm.: Provenuerne er afrundet til nærmeste 100 mio. kr., og personopgørelserne til nærmeste 100 personer.

Merudgifterne er opgjort inkl. afdæmpet regulering af ydelserne fra 2019 til 2023. Provenuerne for reform af førtidspension og fleksjob er opgjort ekskl. finansiering fra satspuljen. Derfor kan tallene afvige fra reformøkonomien i lovforslag og budgetteringen på finansloven. Desuden er der ikke beregnet varigt mindreprovenu ved afskaffelse af integrationsydelsen, da der ikke er skønnet over antallet af integrationsydelsesmodtagere efter 2025 på grund af usikkerhed. For de øvrige initiativer afspejler det varige mindreprovenu den fuldt indfasede virkning. Mindreprovenuet forbundet med afskaffelse af kontanthjælpsloft og 225-timersregel hhv. reform af førtidspension og fleksjob er opgjort med udgangspunkt i beregningerne bag indbudgetteringen finansloven for 2016 og finansloven for 2013, som herefter er opregnet med de seneste pris- og lønsatser fra Økonomisk Redegørelse (ØR) august 2018. Der er ikke angivet et umiddelbart mindreprovenu for afskaffelse af reform af førtidspension og fleksjob, da det ikke er muligt at udskille beskæftigelseseffekten før skat og tilbageløb i denne beregning. Beregningen af den umiddelbare provenuvirkning er dermed ikke sammelignelig med de øvrige initiativer.

Kilde: FFL19 og ØR august 2018 fsva. afskaffelse af integrationsydelse. Indbudgettering på FL16 og ØR august 2018 fsva. afskaffelse af kontanthjælpsloft og 225-timersregel samt egne beregninger. Indbudgetteringen på FL13 og ØR august 2018 fsva. reform af førtidspension og fleksjob.

Skønnet over de økonomiske konsekvenser af en afskaffelse af integrationsydelsen er foretaget på baggrund af det senest offentliggjorte fireårige skøn over antallet af integrationsydelsesmodtagere på FFL19, samt reformøkonomien fra *Aftale om lavere skat på arbejdsindkomst og større fradrag for pensionsindbetalinger* af februar 2018.

Det bemærkes, at det fremadrettede skøn for aktiviteten er forbundet med betydelig usikkerhed, og provenuskønnet kan derfor ændre sig væsentligt, hvis indrejsemønstrene ændrer sig.

Kontanthjælpsloft og 225-timersregel

Kontanthjælpsloftet er en grænse for, hvor meget en person samlet kan modtage i kontanthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse samt boligstøtte og særlig støtte. Hvis de samlede ydelser er over grænsen, vil der blive reduceret i boligstøtte eller særlig støtte. Personer, der modtager kontanthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse, skal desuden som udgangspunkt opfylde et arbejdskrav på 225 timers ordinært og udstøttet arbejde for at modtage den fulde ydelse (225-timersreglen).

Baseret på beregningerne bag svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 90 af 11. april 2018 skønnes det, at mindreprovenuet efter skat, tilbageløb og adfærd ved afskaffelse af kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen vil være 400 mio. kr. hhv. 100 mio. kr. årligt, *jf. tabel 1*. Samtidig skønnes afskaffelsen ifølge samme beregninger årligt at reducere arbejdsudbuddet med 500 personer fsva. kontanthjælpsloftet og 200 personer fsva. 225-timersreglen.

Det bemærkes, at der har været kritik af, at den skønnede adfærdseffekt er undervurderet. Beskæftigelsesministeriet og Finansministeriet foretager en effektevaluering af Jobreform fase 1, der ventes offentliggjort i efteråret 2018, og som kan give anledning til, at skønnene ændrer sig.

Reform af førtidspension og fleksjob

Det overordnede formål med reformen af førtidspension og fleksjob i 2012 var at vende udviklingen på reformområdet, så flere fik tilknytning til arbejdsmarkedet. Derfor blev der gennemført en række ændringer af de ordninger, som er målrettet borgere med begrænsninger i arbejdsevnen.

Fleksjobordningen blev målrettet for at sikre, at personer med en lille arbejdsevne har bedre vilkår for at bruge ordningen. Tilskuddet blev ændret, så det højeste tilskud ydes til personer med lavest arbejdsevne. Der blev indført et nyt ressourceforløb, der skulle sikre en tidligere, tværfaglig og sammenhængende indsats med større fokus på den enkeltes ressourcer og udviklingen af den enkelte borgers arbejdsevne. Reglerne for ressourceforløb varierer i forhold til alder, så personer under 40 år som udgangspunkt skal i ressourceforløb, mens personer over 40 år som udgangspunkt skal have ét ressourceforløb, inden de kan få tilkendt førtidspension.

En afskaffelse af reformen skønnes på baggrund af de forudsætninger, der var lagt til grund i 2012 ved indbudgetteringen af de økonomiske konsekvenser på FL13, at medføre et mindreprovenu efter skat, tilbageløb og adfærd på ca. 1,4 mia. kr. i 2019 og ca. 4,4 mia. kr. varigt. Af aftaleteksten fra 2012 fremgår en mindreudgift på 1,9 mia. kr. i 2020. Forskellen på mindreprovenuet i aftaletaksten og mindreprovenuet i tabel 1 på 1,7 mia. kr. i 2020 skyldes, at beløbet på 1,7 mia. kr. er i 2018-niveau, efter skat, tilbageløb og adfærdseffekter samt at medfinansieringen fra satspuljen ikke indgår. Desuden skønnes en afskaffelse af reformen at reducere

arbejdsudbuddet med 2.100 fuldtidspersoner i 2019 stigende og 4.500 fuldtidspersoner varigt.

Der er betydelig usikkerhed knyttet til skønnet over mindreprovenuet af at afskaffe reformen, idet der i skønnet ikke er indregnet samspil til reformer, der er gennemført efterfølgende.

Der følges op på om centrale forudsætninger i reformen udvikler sig som forudsat. Der er i foråret 2018 gennemført en evaluering af økonomien i reformen (<https://star.dk/media/5929/beskaeftigelsesministeriet-2018-evaluering-af-oekonomien-i-reformen-af-foertidspension-og-fleksjob.pdf>).

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister